

פרשת חיי שרה

פטירתו של צדיק

בתחילת פרשתנו התורה מספרת על פטירתה של מייסדת האומה הקדושה, שרה אימנו ע"ה, אשר כל ימיה עלי אדמות היו מקשה אחת של עבודת הבורא מתוך טוהר ותמימות, וכפי שדרשו רבותינו במדרש "הישעמב המימת התישה הרש וז", "סימימת ימי 'ה עדוי" (חי, זל) סילהתב רמאנש המ לע (א, חנ ר"רב).

ולאחר שאברהם אבינו מסיים להספיד את שרה אומרת התורה: "ויקם אברהם מעל פני מתו" (בראשית כג, ג), וצריך להבין מה הפירוש "מעל פני מתו"?

אכן ניתן לבאר זאת על פי דברי הגמרא (עבודה זרה כ, ב) שאומרת שבשעת פטירתו של חולה בא לפניו מלאך המוות כשכולו מלא עיניים וחרבו שלופה בידו וטיפה של מרה תלויה בה, וכשהחולה רואה אותו הוא מזדעזע ביותר ומרוב בהלה הוא פותח את פיו, ומיד המלאך זורק את הטיפה המרה לתוך פיו, ומאותה טיפה החולה מת, וגופו מסריח, ואף פניו מוריקות ומאבדות את זָוּן.

אולם כל זה הוא דוקא באלו שבמשך ימי חייהם הלכו שולל אחר יצר תאוות ליבם, והשתקעו בעיני החומר החשוכים של העולם הזה, אך הצדיקים אשר במשך כל ימי חייהם רחקו מיצרם ודבקו ביוצרים, ועסקו יומם וליל בתורה ובמצוות, והתקדשו בכל מיני קדושה, פטירתם אינה על ידי אותו מלאך, אלא על ידי הקב"ה בכבודו ובעצמו, וכשמגיע עת פטירתם הקב"ה מתגלה עליהם בזיו יקרו והדרו, ובאותה שעה נשמתם מרגישה תענוג עילאי שאין בנמצא כמותו בכל תענוגי העולם הזה, ומתוך אותו עונג עילאי היא מנתרת מתוך גופם אל חיק אביה שבשמים, ואין לה שום תחושת צער על איבוד העולם הזה כלל ועיקר, וזוהי בחינת מיתת נשיקה המוזכרת בצדיקים (וראה באוה"ח הק' פר' אחרי מות טז, א ד"ה או יאמר).

ומכיון שפטירת הצדיקים אינה על ידי אותו מלאך, והם אינם טועמים כלל מאותה טיפה מרה התלויה בחרבו, על כן אין גופם מסריח כלל אחר פטירתם גם כעבור שנים רבות, ואדרבה, עולה ממנו ריח נפלא בבחינת "וריח שלמותיך כריח לבנון" (שיר השירים ד, יא), וכן זיו פניהם אינו משתנה לרעה כלל ח"ו אלא מוסיף להאיר באור נפלא, והם ממשיכים לחייך גם אחר מותם, וכמו שנאמר על משה רבנו ע"ה "ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו, לא כהתה עינו ולא נס ליחו" (דברים לד, ז), והיינו "שאף משמת לא שלט בו רקבון ולא נהפך תואר פניו" (לשון רש"י שם).

ליגר סדא לכ יכ ונייהו, "ותם פנימעתה מובן היטב מהו שנאמר לגבי שרה אימנו "ויקום אברהם מעל הנפטר על ידי המלאך וטועם מהטיפה המרה התלויה בחרבו, מאבד את תואר פניו כנ"ל ואין לו בחינת פנים, אולם שרה אימנו, שכל ימיה היו מלאים קדושה וזוך, לא נפטרה על ידי אותו מלאך ולא טעמה מאותה טיפה מרה, אלא הסתלקותה מן העולם היתה על ידי הקב"ה בכבודו ובעצמו בבחינת מיתת נשיקה, ולכן זיו פניה לא הישתנה כלל, אלא המשיך להאיר באור יקרות וביופי נפלא גם אחר פטירתה, והיו לה בחינת פנים גם באותה שעה.

